

Slovenija v kritičnem položaju

Radi železniške zveze med Nemčijo in Italijo, ki teče preko slovenskega ozemlja, se boje, da bo prišlo do konflikta.

Belgrad, 5. jun. — Velikoški premost v Italijo. V slučaju, nemško letalo, tipa Junker, je pristalo danes na mariborskem zrakoplovnem pristanu. Ko je nemški častnik pojasnil, da je pristal na jugoslovanskem ozemlju "pomotoma," so mu oblasti dovolile, da je odletel nazaj v Nemčijo. Čudno je, da se nemška letala tolikokrat "zmotijo" in lete nad jugoslovanskim ozemljem. Še v aprilu je jugoslovanska vlada posvarila Nemčijo, da se bo odslej streljalo na vsa inozemska letala, če ne bodo vpoštevata svarilne strele obmejnih baterij.

V Sloveniji so najbolj v skrbeh radi železniške zveze med Nemčijo in Italijo, ki teče po slovenskem ozemlju. Na tisoče železniških voz je šlo tukaj skozi zadnje mesece, ki so vozili nem-

ški premost v Italijo. V slučaju, da bo Italija stopila v vojno na strani Nemčije, se bo skušalo pritisniti na Jugoslavijo, da dovoli popolno rabo te železniške proge in to lahko dovede do spora. Po nevtralnosti postavljene Italije in Italija lahko prevažujeta tukaj razne potrebščine, ne pa vojaštva. In ker je narod v teh krajih zelo sovražen tako Italiji in Nemčiji, se je bati incidentov, če bi se vozilo vojaštvo omenjenih držav preko slovenskega ozemlja.

Poroča se, da je odšlo mnogo bogatih Slovencev in Hrvatov na "počitnice" v bosanske ali srbske hribe. Člani angleškega koncila za kulturno propagando so dobili ukaz, da odidejo iz Ljubljane in iz Zagreba.

V državi Ohio se je vnel boj proti novemu pokojninskemu načrtu

Columbus. — Kot znano je začel Herbert Bigelow zopet pobirati podpise za nov pokojninski načrt, ki bi ga rad spravil novembra na volišče. Lansko leto je s podobnim načrtom propadel. Nasprotniki tega načrta trdijo, da je ustvarjen samo radi političnih ciljev in ne radi pomoči potrebnim. Bigelow je zopet vzel plamenico v svoje roke in stopa ž njo na čelu radikalcev, ki hočejo z novimi davki uprati deželo. Državljanje svari, naj ne podpiše peticij, ker je načrt v svojstvu prav tak kot je bil oni lansko leto.

Poroka

V soboto se bosta poročila v cerkvi sv. Lovrenca ob devetih gđ. Theresa Franck iz 9206 Prince Ave. in Joseph Walters iz Green Rd. Warrensville Heights. Nevesta je članica večbalnega krožka podružnice št. 47 SZZ in hčerka zakoncev Frank in Theresa Franck. Mnogo sreče v novem stanu!

Poroka v Madisonu

V soboto 8. junija se bo vršila v slovenski cerkvi v Madison, O. ob devetih poroka gđ. Olge Lipold z Mr. Alfred J. Pokorski. Nevesta je hčerka Mr. in Mrs. Anton Lipold, splošna znana družina iz Madisona, O. ženin je pa doma iz Geneva, O. Vse najboljše v novem stanu!

POLICIJA IŠČE NEMŠKE DIJAKE TUKAJ

Kakih 20 ali 25 nemških dijakov, ki so prišli v Cleveland leta 1937 in 1938 v zameno za ameriške dijake, ki so bili poslani v Nemčijo, je baje še vedno tukaj, trdi clevelandska policija. Pomozni varnostni direktor Chamberlin pravi, da policija ve, kje se nahaja večina teh dijakov, za druge bo pa kmalu zvedela.

Mnogo družin, ki so sprejele te nemške dijake v svoje hiše pravi, da zdaj ne vedo nič o njih. Nekatere družine pa pravijo, da so dobile iz Nemčije poročila, da so tisti dijaki zdaj v nemški armadi pri zrakoplovcih.

V omenjenih dveh letih je prišlo sem kakih 100 nemških dijakov, fantov in deklet. Druga pošiljatelj je bila zavita v precejšno temo in družine so sprejele te dijake v nekem restavrantu, ki je bil samo napol razsvetljen. Kmalu zatem se je pa začelo javno govoriti, da tisti dijaki niso bili dijaki, ampak vladni uslužbenci iz Berlina. Dijake se je začelo zamenjavati na pobudo nemške vlade v Berlinu, toda lansko leto se je to opustilo.

Te dijake zdaj išče clevelandska policija v soglasju z vladnim justičnim oddelkom in naseljskim uradom.

Evropska cenzura

Svinčnik evropskih cenzorjev dela noč in dan. (Čudno, da niso porabili že vseh svinčnikov). V Franciji je absolutna cenzura za vse novice in le tiste smejo iz dežele, ki jih dovoli cenzor. V Nemčiji sicer ni cenzura nad inozemskimi poročevalci, toda vsak je osebno odgovoren za svoja poročila in če poročilo ne bi bilo všeč vladi, bi se poročevalcu slabša godila. Edino v Jugoslaviji, Ogrski, Romunski in Turški ni nobene cenzure za inozemske poročevalce.

Odtisi prstov za vse nove priseljence

Washington, D. C. — Justični oddelke vlade je odredil, da se vzame odtise prstov vseh novih naseljencev. To bo stopilo v veljavo takoj, ko bo prevzel naseljski urad v svojo oskrbo justični oddelke vlade, kar je kongres nedavno sprejel in predsednik že podpisal. Odtise prstov se bo vzelo takrat, kadar novi naseljenec prosi za dovoljenje za naselitev v Zed. državah. Ti odtisi se bodo potem primerjali z rekordi, ki jih ima na rokah policija priseljenčeve rojstne domovine, da se bo šel pred prihodom naseljenca dognalo, če ima kak kriminalni rekord.

Nemci imajo pripravljen top, ki bo nesel do angleškega obrežja

Berlin. — V francoskem pristanišču Calais, ki ga imajo zdaj v posesti Nemci, stoji pripravljen top, s katerim, kakor zatrjujejo nemški topničarji, lahko pošljejo krogle naravnost v London, kadar bo v to dal povelje fuhrer. Od tukaj do Londona je razdalja 90 milj. In če bo ta "debela Berta 1940" lahko streljala v London, potem bo nesel ta top 24 milj dlje, kot je nesel oni iz svetovne vojne, s katerim so Nemci obstreljavali Pariz in kateremu topu so bili vzdeli ime "debela Berta."

Graduacija

V ponedeljek 10. junija bo graduirala na višji šoli v Villa Angela gđ. Thelma Sylvia Kozely iz 687 E. 156th St. Učila se je tako pridno, da je dobila kot nagrado 4 letno prosto šolnino na Uršulinski akademiji na Cedar Hill. Naše čestitke pridrnu slovenskemu dekletu!

4. obletnica

V petek ob osmih se bo brala v cerkvi sv. Vida zadušnica za pok. John Kromarjem ob priliki 4. obletnice njegove smrti. Prijatelji in sorodniki so prijazno vabljeni.

Propaganda v Mehiki proti Zed. državam

Mexico City. — V Mehiki so nemški agentje s polno paro na delu. Trdi se, da je tam kakih 200 nemških agentov, katerim vneto pomagajo komunisti. Kot zvesti tovariši jim stoji na strani tudi begunci iz Španije, bivši lojalisti. Svoj delež hoče imeti tudi Japonska, ki ima tudi tam svoje ljudi.

Mehika na vse to potrpežljivo gleda, ker je v Mehiki dosti ljudi, ki so za Nemčijo in jih je tudi dosti, ki so za Rusijo.

Nemška špijonaža v Mehiki in v Južni Ameriki je pod poveljstvom Arturja Dietricha, nemškega atašeya pri poslaništvu.

Francija se mora zdaj sama otepati Nemcev

London, 5. jun. — Angleški vojni urad je uradno naznanil, da je potegnjena vsa armada iz Flandrije, angleški voditelji pa zatrjujejo, da se mora Francija odslej sama braniti Nemcev, dokler angleška industrija ne nadomesti ogromnih vojnih potrebščin, ki so jih morali pustiti v Belgiji pri umiku. Trenutno se nahaja nekaj angleških vojakov na fronti pri Somme in nekaj nadaljnih se bo poslalo kakor hitro mogoče v Francijo, toda med tem časom se mora pa francoska armada sama braniti pred sovražnikom.

Premier Churchill je izrazil upanje, da bo prišla pomoč od novega sveta, od Amerike, če bi grozil sovražnik zasesti Anglijo. Pozival je narod, naj se bori do zadnjega moža proti sovražniku, tudi če v to ne dobi pomoči od nikoder.

"Branili bomo naše otočje, pa naj to stane kolikor hoče," je rekel premier. "Nikdar se ne bomo podali! In če se zgodi, kar pa iz srca upam da se ne bo, da bi sovražnik zavezal naše otočje, potem bo nadaljeval naš imperij tam za morji, s pomočjo naše mornarice, dokler ne pride novi svet na pomoč staremu."

Finska zopet odplača na dolg

Washington. — Čeprav je Finska še vsa razbita od zadnje vojne z Rusijo, pa se kljub temu pripravlja, da odpošlje svoj delež za odplačevanje dolga Zed. državam, ki zapade na 15. junija. Vsota znaša \$159,398. Senator Vandenberg priporoča, da se Finski dovoli izpustiti prihodnji dve odplačili, pa bi kljub temu obdržala svoj kredit. "Bolj ko želi Finska odplačevati svoj dolg, bolj bi jaz rad pokazal svetu, da se izplača biti zanesljiv dolжник Zed. državam," je rekel Vandenberg.

Nemški tanki lahko plavajo

Washington, D. C. — Iz vladnih virov se doznava, da imajo Nemci take bojne tanke, ki jih lahko rabijo na suhem in v vodi. Ravno vsled tega so Nemci s takimi lahkotimi prodrli preko reke Meuse. Celo tako težki tanki, ki tehtajo po 80 ton, lahko plavajo po vodi. Dno tankov je napravljeno kot v plitvem čolnu. Ti tanki so z lahkoto preplavali reko Meuse, ki je na tistem kraju tako široka kot je reka Potomac pri Washingtonu.

V dveh tednih v Parizu! pravijo Nemci

NAJNOVEJŠE VESTI

LONDON, 6. jun. — Nemški letalci so danes metali zažigalne bombe v okrajih Yorkshire, Lincolnshire in Norfolk ter v okrajih ob reki Temi od Londona pa do morja. Poročilo trdi, da so Nemci iskali zrakoplovne pristane. Bombe niso napravile druge škode, kot da je zgorela ena hiša in šest oseb je dobilo lažje poškodbe.

RIM, 6. jun. — Italija je izdala danes svarilo, da je vse njeno obrežje v območju 12 milj nevarna zona za ladje. Vlada ne pove, če so bile tam položene mine, ali v čem obstoji nevarnost. Vse ladje, ki se hočejo približati obrežju, morajo prej dobiti dovoljenje od konzularnih ali vojaških oblasti.

BERLIN, 6. jun. — Nemško vrhovno poveljstvo zagotavlja, da so nemške čete prodrle na dveh krajih francosko linijo in sicer v enem kraju proti Parizu, v drugem pa proti Havre.

WASHINGTON, 5. jun. — Državni oddelke je odredil stroge odredbe proti vsem obiskovalcem Zed. držav. Odslej se bo dopustilo v deželo le one, ki dokažejo resnično potrebo prihoda v to deželo. Roosevelt je poslal kongresu prošnjo, da dovoli denar za 500 nadaljnjih tajnih policistov takozvanih G-men.

VATIKAN, 6. jun. — Papež Pij je poslal Mussoliniju skrbno zapечатeno pismo, v katerem papež izraža upanje, da se Italija ne bo zapletla v vojno. Papež je v pismu tudi pripomnil, da je to njegov zadnji poskus do Mussolinija za mir.

Rusija je priznala novega angleškega poslanika

Moskva. — Ruski premier Molotov je privolil, da imenuje Anglija novim poslanikom za Rusijo Stafforda Crippsa, ki je vodja angleških laboritorov in pristaš levičarske stranke. Franciji bo po Molotov pozneje odgovoril, če je zadovoljen z novim poslanikom Labonne, ki ga je Francija imenovala za Rusijo. Angleški in francoski poslanik sta bila odšla iz Moskve še pozimi, ker so vladale takrat med temi državami zelo napete razmere radi rusko-nemške zveze. Vidi se, da se je položaj med Rusijo ter Francijo in Anglijo precej izboljšal.

Nemci so napadli na Somme fronti in napovedujejo, da bodo v dveh tednih vkorakali v Pariz. Francozi priznavajo, da so bili nekoliko potisnjeni nazaj.

Paris, 5. jun. — 45 nemških krilu. Prav v tem kraju je pot, divizij, katere podpira 1000 bojnih letal, 2250 tankov in 15,000 oklopnih vozil, je hkrati napadlo na 110 milj dolgi fronti med Rokavskim prelivom in reko Aisne. Vnel se je silovit boj, ki je trajal cel dan Francosko poveljstvo trdi, da so čete vzdržale nemški napad razen v nekaj točkah, ki sicer niso važne, kjer so se umaknili.

Izpad je pričela nemška težka artiljerija ob štirih zjutraj. Ob petih zjutraj se je pa zagnalo v izpad 600,000 nemške pehote, to je 40 divizij, obenem z napadom bombnikov, ki so metali bombe v francosko linijo. Napadlo je tudi pet nemških mehaniziranih divizij, za katero je prodirala pehota, vendar je bil glavni boj med pehoto in topništvom.

To je bil eden največjih bojov od zadnje svetovne vojne, kjer se je udarila sila mož proti možu.

Francozi so čakali na ta napad dva tedna. Ko so zagrmeli nemški težki topovi ob štirih zjutraj, so začeli bruhati težke krogle tudi francoski topovi na nemške baterije. Nemci so začeli li prodirati v masi, kot je njih navada, in to naravnost v ogenj francoskih topov. Tedaj so zaragljale francoske strojnice s križnim ognjem, da se je zdelo, da ne more skozi živa duša. Poročila trdijo, da so utrpeli Nemci strašne izgube, vendar so kljub temu prodirali.

Nemci so izpadli na vsej Weygandovi črti, ki se vleče od Abbeville ob morju pa do reke Aisne, toda glavni pritisk so izvajali Nemci na svojem levem boku.

Roosevelt ne potrebuje kongresa radi govorov

Washington. — Ko je predsednik Roosevelt slišal, da so se republikanski kongresniki odločili, da bi kongres ostal v zasedanju radi vojnega položaja v Evropi, je rekel Roosevelt, da ne verjame, da je položaj tako resen in da bi moral biti radi tega ameriški kongres v zasedanju. Razen, je pripomnil predsednik, če hočejo obdržati govore. To, je dalje pripomnil, je zelo lepa čednost, toda ni skrajno potrebna za narodno obrambo.

Zmanjšana kvota za WPA

Okrajni načelnik za WPA dela, Frank Miskell, je dobil naročilo iz Washingtona, da mora znižati kvoto WPA delavcev, da bo soglašala z vsoto, ki jo je doletel kongres. Sinoči je bilo odločeno 1,400 delavcev in do 3. julija se jih mora odsluviti nadaljnih 4,000. Začeli jih bodo odslavljati po 1000 na teden. Kvota za okraj Cuyahoga mora biti 5. junija 28,600 in na 3. julija samo 24,000. Za toliko je doletel kongres namreč denarja. Najprej se bo odpuščalo tiste, ki imajo količjak drugih dohodkov za preživljanje in najdlje bodo ostali na plačilni listi oni, ki so odvisni samo od WPA zaslužka. Direktor Miskell je pa zagotovil, da se bo nekaj odslavljenih delavcev vzelo nazaj, če bo kongres dovolil dovolj veliko vsoto za WPA dela.

Reka Somme nudi dobro naravno obrambo s svojim močvirnatim obrežjem. Francozi so dinamitirali vse mostove čez reko, razen v tistih krajih, kjer imajo postojanke sami na nasprotnem bregu. Zato je pa danes prva napadla nemška pehota v nameri, da si pribori pot do reke, kjer bodo pionirji naglo zgradili mostove za tanke.

Bombniki, ki so jih poslali danes Nemci v boj so novega tipa Junker. Ti so metali bombe, ki dajo pri padanju nekaj žvižga-joč glas, da jih je strašno slišati. To vse je namenjeno, da preplašijo francoske vojake in ubijejo njih pogum.

Na tej fronti je cvet francoske armade. Na levem krilu branijo fronto angleške čete, ki niso bile poslane v Belgijo.

Vrhovni poveljnik Weygand se je dobro pripravil, ker ve, da bo tukaj odločilna bitka. To je bilo tudi vzrok, da ni hotel poslati svoje ogromne rezerve v Belgijo, ker je vedel, da se bo bojevala glavna bitka ob reki Somme. Čeprav je vse kazalo na porazno bitko v Flandriji, pa je Weygand ohranil mirno kri in rekel, da ni važno, če Nemci zmagajo v Belgiji, ker se morajo potem prebiti še skozi to fronto, če hočejo priti do Pariza. Zato jih je čakal Weygand tukaj in pustil zavezniško armado v Belgiji svoji usodi.

Stric Sam bo vzel v službo 78,000 mož

Washington, D. C. — V prihodnjih par mesecih bo vzela armada in mornarica Zed. držav v službo 78,000 novincev. Največ se jih bo vzelo k letalstvu. Armada bo potrebovala po 1. juliju 8,649 letalcev, mornarica pa kar 16,000. Armada mora dobiti do 1. julija 15,000 novincev.

Koliko novincev bo potrebovala armada za novi obrambeni program, se še ne ve. Toda za enkrat je določila število na 53,000 mož. Letalski kadetje morajo biti stari od 21 do 27 let in morajo imeti dve leti kolegija. Vpišejo se za tri leta in dobivajo takoj \$75.00 na mesec. Za druge oddelke armade je pa predpisana starost 18 do 35 let, plača je pa \$21.00 na mesec in vsa oskrba. Ko letalski kadetje graduirajo, postanejo takoj častniki z večjo plačo.

Zadušnica

V petek ob sedmih se bo brala v cerkvi sv. Vida zadušnica za pok. Simon Verbičem ob priliki 18. obletnice njegove smrti. Prijatelji in sorodniki so vabljeni.

Nova gostilna

Matt in Ana Kučer bosta v soboto odprla gostilno na 481 E. 152nd St. Za ta večer bodo na razpolago pohani piščanci, najboljše pijača in domača godba. Rojaki so prijazno vabljeni.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00. Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00. Za Evropo, celo leto, \$7.00. Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year. U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months. Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months. European subscription, \$7.00 per year. Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 133 Thur., June 6, 1940

Zakaj se Italija obotavlja?

Vse od lanskega septembra rožlja Mussolini z sabljo, se napihuje in kliče za pričo vsakega, ki ga hoče poslušati, da je prišel čas, ko mora priti Italija do svojih pravic in se rešiti spon, ki jo drže za vrat v Sredozemskem morju. Izhoda išče pri Gibraltarju, pri Suezu in v Dardanelah. Italija brez inozemstva ne more živeti in v inozemstvo more le skozi ta ali ona vrata, ki smo jih omenili zgoraj. Pri enih vratih drži za kljuko Angleži, pri drugih Angleži in Francozi skupaj, pri tretjih Turki. Mama mi, pa ti sedi Lahonček kot ptička v gajbici! Se reče, saj se lahko svobodno giblje tudi skopi te lese, toda samo tedaj, če to dovolijo Angleži, Francozi in Turki.

Pa to še ni vse! Italija hoče poleg odprte poti na Atlantik in druga morja tudi Sredozemsko morje čisto zase. To je naše morje! Pravijo Italijani in se čudijo, da že zdavnaj niso pognali od tod Angležev in Francozov.

In prav tedaj, ko se je strgal z verige nemški stekel pes, ko se je zdelo, da sije po svetu samo Hitlerjevo sonce, je rekel veliki črnosrajnik Mussolini, da je prišel čas tudi za Italijo, da bo deležna svojega kosa potice, ki se bo rezala pri mirovnih pogajanjih, ali pa tudi brez njih. Dolgo časa se ni vedelo, kam jo bo Mussolini udaril. Skočil je na plot, udaril z rokami ob debela stegna, zakikikal: avanti! in pri tem je pa tudi obstalo. Nekaj časa se je ugalbal, da jo bo urezal Mussolini z zavezniki. To je bilo tedaj, ko so še Finči s kepami naganjali ruske vojake za Mannerheim linijo in se je zdelo, da si je Hitler izbral zelo slabega zaveznika, ki bosta vlekla ta kratko.

Toda položaj se je obrnil. Tista peščica Fincev se je morala udati in Mussolini je zrasel na platu za en peden in samo še škilil na zavezniško stran. Vso dolgo zimo je besnelo laško časopisje in ščuvalo narod proti zaveznikom. Plaćana mularija je nabijala letake po irmskih ulicah in se norčevala iz Angležev. Hitler je namreč povedal Mussoliniju, da bo 9. aprila udaril na Dansko in Norveško, pograbil obe za malo južino, potem se bo obrnil pa na zapadno fronto. Naj Mussolini le pazi, kako bo to šlo!

In res, vse je šlo Hitlerju po načrtu. Vzel je Dansko, Norveško, Holandsko, Belgijo in zadaj sedi na vratu Angliji in Franciji. Če to ni dovolj dokaza Mussoliniju, da se mu ni treba bati skočiti v tepež, kaj naj potem bo? In Mussoliniju je vidoma rasel pogum, ko je videl, da sta Anglija in Francija skoro na tleh, da bo šel zdaj lahko brez skrbi nad njuno. Kaj pa more storiti človek, ki je že na tleh? Zdaj je pravi čas, da skočim nanj in ga brcam še jaz, si je mislil Mussolini in že je podprl usta, da bi zopet rekel: avanti! hrabri moji molojci, katerih očetje so si stekli nevenljivo slavo pri Kobaridu v dirki pred Avstriji.

Ko to pišemo, Mussolini ni še zaprl ust, pa tudi tiste besede še ni izrekel. Morda jo pa bo, predno bo tole pisanje zagledalo beli dan. In če bo Musso izrekel tisto usodopolno besedico, potem bomo lahko stavili vse, kar premoremo, da je odklenalo Angliji in Franciji. Ne zato, ker bo k temu pomagal Mussolini, ampak ker bo opravil z njima že Hitler. Če pa do tega dne, ko boste to čitali črno na belem, Mussolini še ne bo šel v vojno, potem lahko veste, da se Anglija in Francija še dobro branita. Hrabra laška armada ne bo šla v vojno, če imata zaveznika le še iskrico prilike zmagati nad Hitlerjem.

Kadar bo šel Mussolini v vojno, potem smo lahko pričarani, da bo izračunal tako, da bo vojna končana v treh do štirih tednih. Toliko časa namreč laška armada lahko vzdrži vojno, pa nič več!

Poglejmo, kakšno bojno silo ima Italija, da se tako repenči. V Italiji ima 1,800,000 vojakov, 50,000 jih ima v Albaniji, 75,000 na Dodekaneških otokih, 200,000 v Libiji, večinoma domačinov, 80,000, tudi večinoma domačinov, v vzhodni Afriki.

50,000 vojakov v Albaniji bi postavila Italija proti Jugoslaviji. Jugoslavija pa ima 1,600,000 mož in teren je tukaj tak, da si bodo Lahi polomile noge, predno bodo kam prišli.

Če bi hotela Italija udariti na Francijo, bi morala pa imeti desetkrat večjo armado, če bi hotela prelezti ozke prehode preko Alp.

In tistih 75,000 laških vojakov na Dodekanezh je 600 milj oddaljenih od mile domovine in samo 12 milj od Turčije, ki ima pod orožjem 500,000 vojakov in ki bo napadla Italijane, če se le ganejo. Res ima tukaj Italija nekaj bojne mornarice, ki so pa prava reva proti zavezniškim bojnim ladjam v bližnjih vodah.

Italija ima tudi kakih 3,000 dobrih letal in kakih 10,000 treniranih avijatičarjev. To pač nekaj šteje.

Pomniti pa je treba, da je italijanski polotok 700 milj dolg in povprečno 100 milj širok. Francosko bojno pristanišče na Korziki je samo 50 milj od laške obale in samo 130 milj od Rima. Malta, kjer leži angleška bojna mornarica, je samo 60 milj od Sicilije in obvladuje vse Sredozemsko morje.

Iz vsega tega je razvidno, da bo Italija takoj, ko bo šla v vojno, (če bo šla), potrebovala pomoč iz Nemčije in sicer v vojaštvu, v živčju in letalih. Vprašanje bo, koliko bo mogel Hitler tega odstopiti?

BESEDA IZ NARODA

Nova maša v Barbertonu

Minulo nedeljo, dne 2. junija je prevzvišeni gospod škof Joseph H. Schlarman, D. D., v katedrali Matere Božje, Peoria, Ill., med številnimi drugimi novomašniki v duhovnika posvetil tudi našega rojaka ali Slovenca Rev. Mihael Železnikarja.

Rev. Michael Železnikar

Naš novomašnik bo prvič stopil k oltarju Gospodovem in pel novo mašo prihodnjo nedeljo, dne 9. junija v slovenski cerkvi Presvetege Srca Jezusovega, Barberton, O., to bo prva nova maša v naši fari. Pri novi maši mu bodo asistrali sledeči gospodje duhovniki: Rev. Dr. Joseph Medin, župnik iz Barbertona kot asistent; Rev. Michael Hnat iz Akrona kot dijakon; Rev. John Plaznik iz Morris, Ill., kot subdiakon; Rev. Fr. Matthew iz opatije sv. Andreja, Cleveland, O., kot ceremonijar; Rev. M. J. Butala iz Joliet, Ill., in duhovni vodja KSKJ, bo pridigal angleško, in Rt. Rev. kanonik J. J. Oman iz Clevelanda bo imel pa slovensko slavnostno pridigo.

Nova maša se bo pričela ob 10. uri; po sv. maši bo blagoslov, zatem se pa vrši v Domo-vini dvorani na 70—14th St. banket v počast novomašniku, kjer bodo nastopili razni izborni govorniki v slovenskem in angleškem jeziku.

Častiti gospod novomašnik je bil rojen na Igu pri Ljubljani, kjer mu še živi oče Jakob Železnikar, en brat in ena sestra. Mati mu je umrla pred več leti. Tukaj v Ameriki ima častiti gospod novomašnik tri brate: Louisa, ki je pomožni tajnik KSKJ, potem Johna in Martina pa v Chicagu, Ill.

Novomašnik je došel v Ameriko še kot mladenič in je začel delati v neki železovlvarni, obenem je pa obiskoval večerno šolo, da je naredil izpit kot graduant višje šole. Pozneje se je vpisal v St. Viator kolegij v Bourbonnais, Ill., zadnja štiri leta je pa študiral bogoslovje v semenišču sv. Prokopa v Lisle, Ill., pod vodstvom oo. benediktincev.

Novomašnik je že več let član KSKJ; kot duhovnik bo deloval v škofiji Peoria, Ill.

Na povabilo svojih prijateljev si je novomašnik izbral naselbino Barberton, O., za novo mašo, in mi v Barbertonu smo se zelo razveselili, da bomo doživeli prvo novo mašo katkega našega rojaka; zato smo častitemu gospodu novomašniku zelo hvaležni.

Se pa tudi ves naš slovenski Barberton pripravljaja za ta veliki dan; vse dela vsak po svoji moči. Farani naše domače slovenske cerkve so novomašniku kupili krasten kelih za spomin na ta veliki dan; tudi več drugih primernih darov bo prejel, ki jih bo kot duhovnik rabil.

Naš častiti gospod novomašnik ima mnogo prijateljev in dobro vemo, da bo naša cerkev Presvetege Srca Jezusovega za ta dan veliko premajhna in enako tudi dvorana. Storili bomo vse najboljši. Vsi ste dobrodošli! Pridite, in se z nami veselite!

Novomašnik, Tebi pa kličem:

Prisrčno dobrodošel v našo naselbino! Z razprostrtimi rokami in odkritimi srci Te bomo sprejeli v našo sredo. Novomašnik bodi pozdravljen!

J. L.

Piknik dr. Doslužencev

Sedaj, ko se je zopet malo ogrelo, ljudje, posebno ob nedeljah, zasedejo svoje avtomobile in se odpeljejo na deželo ter se udeležijo tega ali onega piknika, ki ga priredijo naša podpora ali kulturna društva. Pri kozarcu mrzlega piva malo zapojejo in se tako razveselijo, da pozabijo na vse težkoče preteklega tedna, ko so se morali ubijati v tovarnah za vsakdanji obstanek.

Tako bo tudi Samostojno podporno društvo Doslužencev priredilo piknik in sicer v nedeljo 9. junija na prijaznih Stuškovih prostorih v Wikliffe, Ohio. Ti prostori so slehernemu poznani in tudi niso preveč oddaljeni iz mesta.

Torej, kdor se želi dobro zabavati v veseli družbi članov društva Doslužencev, mu prav gotovo ne bo žal, če nas obišče omenjeni dan na našem pikniku. Preskrbljeno bo vsega za suha grla in prazne želodce. Za plesanje želje pa bo igrala izvrstna godba.

Če kateri slučajno nima svojega avtomobila, naj pride pred Slovenski narodni dom na St. Clair Ave. in se bo lahko odpeljal z Oblakovim trukom, ki bo odpeljal ob 1:30 in se bo ustavil tudi pri Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. ob 2. uri popoldne. Voznina je prosta.

Tem potom se tudi apelira na Slovence od 16. do 45. leta, da pristopijo k našemu društvu. Sedaj se vam nudi zelo lepa prilika za pristop. Društvo vam nudijo prosto zdravniško preiskavo in pristopnino, poleg tega pa je še vsak novoprstolpi član prost tri mesece vsakega asesementa. Društvo kot tako je na dobri finančni podlagi. Plačuje \$7.00 tedenske bolniške podpore in priredi časten pogreb za umrli člani.

Torej, pridite v nedeljo na prijazne Stuškovje farme, kjer bodo zbrani Dosluženci in veseli družbi in če želite kakšnega pojasnila za pristop, kar vprašajte katerega člana hočete in vam bo z veseljem pojasnil kar ga boste vprašali. Na svidenje v nedeljo.

John J. Kikol, tajnik.

Za dan naših očetov

Z veliko nestrpnostjo smo pričakali lepi poletni mesec junij. Narava nas vabi ven na prosto, da se tam ogrejemo in navdijemo svežega zraka. Ker je ena nedelja v tem mesecu namenjena ali posvečena našim očetom (Fathers day) smo sklenile članice društva Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ, da priredimo v ta namen velik piknik.

Vse to se bo vršilo v nedeljo 9. junija na prijazni Močilnikarjevi farmi. Torej članice, ne pozabite to nedeljo, da ja gotovo pridete na ta piknik pa ne same, ampak pripeljite tudi svoje sodelnike, prijatelje in znance in svede svoje družine, da v prosti naravi in veseli domači družbi malo počastimo naše očete, ki pridno delajo in skrbje za svoje družine skozi vse leto.

Naj bo že stara navada ali kar hoče, ampak jaz vem, da kadar se človek popelje malo ven in pride na prostor, kamor je namenjen, tedaj je vsak lačen in žejen, da pa ne bi kdo preveč trpel radi žeje ali lakote, zato se je pa naš veselilni odbor prav dobro pripravil. Na razpolago bo najboljša jedča in pijača. Vse-

ga bo dovolj za vse, le pridite.

Ker pa na pikniku ni veselja, če ni tudi plesa brez katerega si sploh ne moremo misliti ali predstavljati piknika, zato smo preskrbele, da bomo imele tudi izvrstne muzikantke in sicer smo naročile vsem dobro poznani Jankovičev orkester.

Prav prijazno vabimo vse naše prijatelje in znance kakor tudi vse ostalo cenjeno občinstvo, pripeljite se na prijazne Močilnikarjeve farme, da tako skupno proslavimo "Fathers day" v lepe zelenem gozdu in v veseli družbi. (Tudi Jakata sem povabila, ker sem slišala, da je tudi on ata in ker je že večkrat rekel, da gre rad v veselo družbo.)

Glede prevažanja za vse tiste, ki nimajo svojih avtomobilov smo tudi preskrbele, kar pridite pred Slovenski dom na Holmes Ave. tam vas bo že čakal voznik, da vas bo odpeljal na mesto piknika. V slučaju slabega vremena pa se vsa prirediteljska vrsta v Slovenskem domu na Holmes Ave. Torej na svidenje v nedeljo 9. junija na pikniku Collinwoodskih Slovencev na Močilnikarjevi farmi.

Frances Tomsich, zapisničarica št. 22 SDZ.

Bombe proti snežnim plazovom

Metalci min so zelo nevarno in učinkovito orožje. Njihovi izstrelki lete visoko v zrak in padajo na zemljo skoraj navpično, tako da se je pred njimi težko skriti. V Švici pa so našli za to nevarno morilno orožje zelo miroljubno uporabo: z njihovo pomočjo se bore proti snežnim plazovom. Snežni plazovi v gorah so največja, najstrašnejša in najbolj nepreračunljiva nevarnost za športnike v miru ter za vojake v vojni. Iz vojne v Tirolah je znano, da je leta 1916 na en sam dan nad 10,000 mož izgubilo življenje zaradi snežnih plazov. Sploh je znano, da so v Tirolah pogubili več vojakov snežni plazovi kakor pa sovražnikov ogenj.

Švicarji so pravočasno uvideli važnost raziskovanja in borbe proti snežnim plazovom. Izsledke tega raziskovanja so izkoristili tako za turizem kakor tudi za vojsko. Že od leta 1933 deluje na 2661 m visokem vrhu Weissfluhjoch, v bližini znane smučarskega kraja Davosa, postaja za raziskovanja snega in snežnih plazov. S posebnimi napravami preiskujejo in merijo tam fizikalne lastnosti snega. Z raziskovanjem napetosti in pritiskov v snežni odeji dobimo vpogled v delovanje doslej neznanih naravnih sil; znanstveniki so prišli do tega, da smatrajo snežno odejo za posebne vrste "živo bitje," ki se v svoji notranjosti pod določenimi pogoji spreminja, kar povzroča tudi pogubne plazove. Ta švicarska znanstvena postaja je edinstvena na vsem svetu. Uredili so jo inženirji švicarske visoke tehnične šole in dosegli presenetljive uspehe; danes je že mogoče napovedati snežne plazove in pravočasno izdati varnostne ukrepe. Toda še več, danes je mogoče dognati, kdaj je snežni plaz zrel, da ga zgrmel v dolino, in ga predčasno poslati na njegovo pot. To napravijo s pomočjo eksplozij. Na krajih, ki so dostopni, se poslužujejo ročnih granat in peklenjskih strojev, kadar pa ljudje ne morejo blizu velikega plazov, ki naj zagrmí v dolino, stopijo v delo metalci min, ki iz daljave z bombami sprožijo plaz.

Švicarji so tako iz svojega smučarskega paradiza odstranili zelo veliko nevarnost. Mnogo človeških življenj je bilo v zadnjih letih rešenih, mnogo gmočne škode preprečene, kar je posledica uspešnega raziskovanja in borbe proti snežnim plazovom, pri čemer sodelujejo tudi morilna orožja.

Stisnjen zrak pogonska sila

Odkar se je pri ladjah uveljavil strojni pogon, se je začela tudi skrb za izboljšanje in izpolnjenje strojnih naprav. Kot prvi stroj se je na ladjah uveljavil parni stroj. Toda parni stroj je obdržal svojo gospodujočo veljavo komaj dobrega pol stoletja, potem pa je dobil tekmeča v turbini in v dieselovem motorju.

Turbina je izrinila parne stroje na področju velikih jakosti in danes je večina ladij velikank opremljena s turbinami. Pri tem ni odločalo samo vprašanje boljšega izkoriščanja goriva in manjšega prostora, ki ga zavzema turbina, ampak v nič manjši meri mirno delovanje in udobno upravljanje turbinskega pogona.

Zaradi ekonomske izrabe goriva in ker je prostor, ki ga porabimo, še boljše izkoriščen, se je pri manjših ladjah začel uveljavljati dieslov stroj, čeprav zahteva po svojem upravljanju veliko več previdnosti in paznje kot parni stroj. Ker se da pri dieselovem motorju stisniti stroj z velikim učinkom na zelo majhen prostor, dajejo v nekaterih primerih dieselovemu motorju celo prednost pred parno turbino. Tako sta bili nemški oklopnici "Admiral Graf von Spee" in "Deutschland" opremljeni z dieselovimi stroji, da so za pogon porabili čim manj teže in prostora. Vendar se zdi, da ta način gradnje ni opravičil nad, ki so jih stali v dieslov motor.

Eden izmed važnih problemov pri gradnji ladij je tudi vprašanje prenosa gibanja od strojev do ladijskih vijakov. Parni stroj in dieslov stroj imata prednost, da se ladijski vijak lahko zveže naravnost s pogonsko gredjo. Turbine pa se po svoji naravi za vijak mnogo prehitro vrtiljo. Zato se prenaša sila turbin na vijake preko velikih predležij zobatih koles, ki zahtevajo zelo skrbno in drago izdelavo. Poseben problem je pri turbinah vožnja nazaj. Parni turbini namreč ne moremo spremeniti smeri vrtenja tako kakor to lahko storimo pri parnem ali dieselovem stroju. Ker se pa mora ladja premikati tudi nazaj, si pri turbinskem pogonu pomagajo na ta način, da postavijo na os glavne turbine še eno manjšo turbino, ki ima lopatice tako izdelane, da se vrtil v nasprotni smeri kot glavna turbina. Kadar hočemo, da pluje ladja nazaj, zapremo dovod pare glavni turbini in spustimo paro v dodatno turbino, pri normalni vožnji pa se vrtil dodatna turbina seveda v isti smeri kot glavna.

Vsi ti problemi dobijo še poseben pomen pri gradnji vojnih ladij, kjer je vrednost in okretnost ladje v veliki meri odvisna od strojev, ki jih ima ladja.

Za večino teh problemov se je pokazal kot idealna rešitev električni pogon vijaka. Pogonski stroji ladje pri takem pogonu niso zvezani naravnost z vijakom, ampak gonijo velik generator, ki proizvaja električni tok. Električna energija se dovaja velikim električnim motorjem, ki so pritrjeni direktno na osi vijaka. Električni pogon vijakov se je do sedaj v praksi zelo dobro izkazal, tako kar se tiče ekonomske izrabe goriva in upravljanja ladje. Ima pa tak pogon to slabo stran, da se izdelava vseh strojev zelo podraži, saj moramo namesto preproste osi vzeti kar dva stroja več: generator in motor pri vijaku.

V zadnjih letih so poskušali namesto električnega prenosa energije uporabiti prenos s stisnjenim zrakom. Prvi poskusi po tem novem načinu segajo še v leto 1927. Za pogonski stroj so vzeli dieslov motor, ki je gнал primeren kompresor. Vsa energija motorja se je porabila za to, da je dobavljal dovolj

stisnjenega zraka. Stisnjen zrak je bil nato po ceveh napeljan do zadnjega dela ladje, kjer je poganjal vijak motor na stisnjeni zrak. Pozneje so vso napravo v toliko predručili, da so poleg svežega zraka, ki ga motor komprimira, napeljali v rezervoar stisnjenega zraka tudi izpušne pline. Kakor poročajo, so se poskusi glede porabe goriva zelo dobro obnesli. Kako se bo pa novi način uveljavil, bo pokazala šele praksa.

IZ DOMOVINE

—Maribor, 25. aprila. — Slovenskih prevoznikov s tovrstnimi avtomobili se je polastilo veliko razburjenje zaradi nepopolnega dogodka, katerega so nekateri prevozniki doživeli včeraj pri Zagrebu. Na cesti so jih ustavili orožniki in policisti ter so jim prepovedali vstop v Zagreb. Dejali so jim, da je Hrvatska banovina prepovedala prevoze s tovrstnimi avtomobili iz Slovenije na Hrvatsko. Nekateri mariborski prevozniki, ki so bili namenjeni v Zagreb, so morali svoje blago izložiti z vozil na zagrebški periferiji. Celo pivo-varniški avtomobil Unionske tovarne, ki je peljal v Zagreb zalogo piva, ni smel naprej. Dosedaj so veljala prevozniška dovolila za vso državo. Med Hrvatsko banovino in Slovenijo ni menda še nobene carinske ali druge meje in je vsekakor čudno, da se je ta dogodek pripetel. Med tem pa vozijo hrvaški prevozniki v Sloveniji vsak dan ogromno blaga. Ogromne Tapredove prevozne avtomobile vidimo na vseh naših cestah. Vsekakor je treba ta slučaj preiskati ter vse potrebno urediti, da se našim prevoznikom ne bo delala krivica.

—V Dobruši pri Vodichah je v 64. letu starosti umrl gospod Janez Jeraj, posestnik. Rajnega, ki je bil izredno šaljivega in dobrega značaja, so poznali daleč naokoli in tudi Ljubljanci.

—V Ljubljani je umrla gospa Adela Uršič, hišna posestnica.

—V Ljubljani je 1. aprila umrla g. Jelka Kamenšek, poštna uradnica v pokoju.

—Huda avtomobilska nesreča se je pripetila na banovinski cesti blizu Stor. Neki osební avtomobil je podrl kolesarja, 27 letnega delavca v železarni v Storah pri Celju Trbovca Ivana. Pri padcu sč je Trbovec zlomil levo nogo in prebil lobanjo ter nezavesten obležal. Celjski reševalci so odpeljali nezvestnega ponesrečenca v celjsko bolnišnico.

—Posestnica Mrak Marija iz Stare Oselice v Poljanski dolini je šla s svojo hčerko v mlin. Ko sta se nahajali na strmem bregu, je sprožil visoko nad njima pastir Ciril Jelovčan skalo, ki je z vso silo priletela v glavo Mariji Mrakovi. Zdrabila ji je lobanjo in kmetica je bila pri priči mrtva.

—Nabiranje starega železa in stare gume. Prav živahne so postale kupčije s starim železom. Trgovci s staro železnic nakupujejo za KID in razne li-varne velikanske množine starega železja in litine. Cene so se zelo dvignile. Na Jesenice odpošiljajo vsak teden vagone in vagone starega železa, ki je sedaj že po 1.50 do 1.80 din in celo po 2 din kg. KID kupuje vse vrste železa in ga potem v železnih pečeh preliva in predela. Prav tako trgovci zbirajo staro, že obrabljeno gumo za prav čedne vsote. Velikanski tovari tega blaga gredo dnevno v tovarno "Semperit" pri Kamniku. Mnogi ljudje na deželi so s starim železom zaslužili že prav čedne denarce.

—Rejenček iz Sostrega, devetletni Plemelj Ludvik, je šel iz šole, pa mu je neki fant vr-gel kamen v oko ter mu ga mo-čno poškodoval.

WINNETOU

Po nemškem tiskarju K. Maya

"Kaj veste vi o meni!"
 "O prav mnogo! Ali niste vi umorili Marshalja v Louisvillu? Ali niste vi napadli vlaka ob Platte Riverju? In mnogo prej še tudi nekega Sam Hawerfielda, tistega, ki sedaj tamle pred vami stoji?"

Kakor vidite, vas prav dobro poznam! In zato imamo pravice dovolj, da vas napademo! Ubogajta sedaj pa lezita!"
 "Mi na misel ne prihaja!"
 "Vam bo že prišlo na misel, ko vam povem naša imena. Tule stoji Winnetou, poglavar Apačev, tale je Sans ear, prej mu je bilo ime Sam Hawerfield, in kdo da sem jaz, vam je sin menda že povedal."

Štel bom do tri. Ako do tedaj nista legla na tla, bom streljal. Ena — dve —"

S stisnjenimi pestmi in škrtajoč z zobmi sta legla.

"Bob, zveži ju!"

"Bob zvezati zelo lepo, čisto zelo močno lepo!"

Koj se ju je lotil. Prepričan sem bil, da je storil, kar je bilo v njegovih orjaških močeh.

Poslal sem Boba h kapitanu in Conchezu in mu naročil, naj pošlje Bernarda.

Bernard je prišel.

Mladi mož je le kratko pogledal po morilec svojega očeta, rekel pa ni nič. Toda v njegovih očeh sem bral hladno, mirno odločnost — smrtno kaznen za morilca.

"Bob, prinesi še onadva!" je zaklical Sam v goščavo. "Tudi nam se mudi, nikakega povoda nimamo, da bi se dolgo tod obirali."

Sestavimo jury! Pa kratko opravimo s temile lopovi!"

Črnc je prinesel kapitana in Concheza. Tudi Hoblyn je prišel. Patrik ga je debelo gledal, pa ni besedice znil.

"Sestavimo jury!" je svetoval Bernard. "Kdo bo predsedoval?"

"Ti, Charley!"

"Ne. Ne bom. Vsak izmed nas ima eno ali drugo zoper tebe zločince. Tožniki bomo. Le Winnetou more nepristranski soditi. Poglavar prerije je, on naj predseduje!"

Vsi so bili zadovoljni.

Winnetou je pokimal in začel:

"Poglavar Apačev sliši glas velikega Duha, pravično bo sodil belokožce."

Moji bratje naj vzamejo puške v roke! Le možje naj sodijo ujetnike!"

Taka je navada pri Indijancih. Ubogali smo.

Winnetou je pokazal na Hoblyna.

"Kako je ime temule belemu?"

"Hoblyn," je odgovoril Sam.

"Kaj je zagrešil?"

"Stakeman je."

"Ali so moji bratje videli, da je ubil katerega izmed njihovih tovarišev?"

"Ne."

"Ali je sam priznal, da je morilec?"

"Ne."

"Komu je pomagal, odkar je pri vas, stakemanom ali vam?"

"Torej ga naj moji bratje sodijo s srcem, ne pa s puško! Winnetou želi, da bodi tale mož svoboden, pa da se nikdar več ne vrne k stakemanom."

Vsi smo soglašali s to sodbo. Posebej meni so Winnetouove besede tako ugajale, da sem nemudoma izročil Hoblynu puško in nož.

"Vzemite! Svobodni ste, zato smete tudi spet nositi orožje!"

Obraz mu je zažarel. Ni bil tako hudoben kakor njegovi tovariši, odkar smo ga poznali, se je obnašal čisto drugače, nego bi bili pričakovali od nekdanjega stakemana.

"Hvala vam, sir! Niste se

zmotili v meni!"

Na obrazu mu je bilo videti dobro voljo, da se misli res poljšati.

Winnetou je pokazal na kapitana.

"Kdo je tale belokožec?"

"Vodja stakemanov."

"To zadostuje. Umreti mora. Ali morebiti moji bratje drugače mislijo?"

Nobeden ni ugovarjal.

Winnetou je pokazal na Concheza.

"Kdo je tale?"

"Conchez."

"Taka imena nosijo lažnivi možje juga. Kaj je ta belokožec?"

"Stakeman."

"Po kaj je prišel sem? Vem. Lastne tovariše je mislil prevariti, dvigniti je hotel zaklad, ki ga ni privoščil drugim. Dve duši ima in dva jezika. Umreti mora."

Tudi topot nihče ni ugovarjal. Winnetou je odločil:

"Ta dva stakemana morata umreti. Nista vredna, da bi ju sodili pošteno, sodbo naj izvrši njun lastni tovariš, ki bo še tudi sojen."

Kako je ime temule?"

"Patrik."

"Odvzemite mu vezi! Vrgel bo svoj atovariša v vodo, nobeno orožje se ju ne sme dotakniti, uleteta naj."

Sneli so Patriku vezi, obkrožen od naših pušk je izvršil delo in radovoljno svoj rabeljski posel, niti trenil ni. Vedel je, da je izgubljen tudi sam, na obrazu mu je bilo videti, kako je zadovoljen, da sme prej še svoja zločinska pomagala spraviti s sveta. Kapitan in Conchez sta bila trdno zvezana, geniti se nista mogla, se tudi nista nič branila, besedice nista rekla.

Obrnil sem se v stran. Nisem mogel gledati smrti teh zločincev, čeprav sta jo desetkrat in še večkrat zaslužila.

V nekaj minutah je bilo djano.

Patrik se je dal spet zvezati. Saj ni bilo rešitve za njega.

Winnetou je nadaljeval zaslisevanje.

"In kdo sta tale dva belokožca?"

"Oče in sin."

"Česa ju obtožujejo moji bratje?"

Sam se je prvi oglašil.

"Obtožujem ju umora. Umorela sta mi ženo in otroka."

Bernard je pokazal na Fred Morgana.

"Meni je tale umoril očeta."

"In jaz," sem dostavil, "obtožujem Fred Morgana roparskega napada na vlak in umora na železniškem uradniku. Njegov sin Patrik pa je hotel umoriti mene, Bernarda in črnca Boba. Dovolj je tega, o drugih njegovih zločinih nam niti govoriti ni treba."

Winnetou je zamahnil z roko.

"Moji beli brat je prav povedal! Dovolj je! Smrt si je zaslužil. Črni mož naj ju usmrti!"

Bob se je podjetno zarežal. Toda Sam je ugovarjal.

"Stojte! Tega ne dovolim! Leta ju iščem, najstarejšo pravico imam do nju, moja sta, nobenemu ju ne prepustim. Njuno življenje je moja last. In zarežal bom njuno smrt v kopito svoje puške."

In potem bo Sans ear zadovoljen in on in njegova stara Tony bodeta našla svoj mir v gorski soteski ali pa zunaj na preriji, kjer se belijo kosti tolikih drugih lovcev."

Spet je odločil Winnetou:

"Zahteva mojega brata je pravična. Naj si vzame morilca iz rok svojih tovarišev!"

Sklonil sem se k Samu in mu šepnil:

Iz Trnovsko-idrijskega gozda

To je pokazal nekoč v Ajdovščini, ko so Ajdovci praznovali svojega farnega patrona z običajno šagro in javnim plesom na Lavričevem trgu. Kakor vsako leto, tako se je tudi to pot sestalo v ajdovskem trgu čudo naroda od vseh strani Vipavske doline in bližnjih hribovskih vasi. No, in šagra je zvalila v svoj krog tudi našega Kainradla. Bil je nenavadno dobre volje, saj je na dopoldanskem sejm s prodajo krave napravil imenitno kupčijo. Tako razpoloženega so nekje iztaknila gorjanska dekleta in Filip — hočeš nočeš — je moral z njimi tja pred Marčevo hišo na plesišče. "Prekleto vas morajo pete srbeti, hahaha," se je smeje drl Kainradl na vse grlo. "Pa naj bo, kjer je muzika, tam smo tudi mi Gorjani. Liska je prodana, denarja ne manjka, toda kaj mi boste dale ve, če vas malo obrnem po brjarju?" "Vsaka en poljubček, gospod Kainradl," se je oglašila brhka Podkalarjeva Rezka. In Filip je držal besedo, ali so jo držala tudi dekleta, o tem molče viri. Pozno ponoči domov prišedši je potožil svoji dobri ženki: "Francka, liska je zamukala! Kaj se hoče, Bog je dal in Bog je vzel!" Ko je Filip drugo jutro meril svojo običajno pot proti Smrekovi dragi, so mu bile noge hudo težke, možniček pa precej lahek — pač posledice svetoivanske šagre v Ajdovščini! Oj, ti presneta gorjanska dekleta!

Sicer ni vino Kainradla nikoli "komandiralo," kakor je imel navado o sebi reči, ker je znal pijačo vselej tudi z jedačo prav dobro založiti. To je opetovano z dokazi izpričal. Nekoč je ob sladkem istrijancu pospravil nič manj kakor 24 kuhanih jajc in ob neki drugi priliki prav toliko surovih z lupino vred! Kakšne posledice sta rodili te svojevrst-

ni atrakciji, o tem ni izredni je-dec nikoli črnil besede. Gotovo da ne vzpodbudnih, saj ni sličnih stvari nikoli več ponavljal.

Dasi močan hrust, da se zlepa ni bal koga, je bil Kainradl včasih vedarle malo vražjeveren in noč ga je tu pa tam vznemirjala. Na Dolu, tam blizu, kjer stoji danes Repičev hotel "Albergo Augusta," je občinski kal, t. j. napajališče za živino. V tem kalu, ki se o njem pripoveduje, da so ga izdolbili jeleni, je utonil na zimo l. 1898 razvpiti divji lovec Joško Medvedovec. Neke temne noči, že v pozni uri strahov, jo je mahal mimo napajališča naš Filip, in ker je bil nekoliko "v rožcah," je nekam pretahtal nekaj od zadaj po nogah in lo. "Pa naj bo, kjer je muzika, tam smo tudi mi Gorjani. Liska je prodana, denarja ne manjka, toda kaj mi boste dale ve, če vas malo obrnem po brjarju?" "Vsaka en poljubček, gospod Kainradl," se je oglašila brhka Podkalarjeva Rezka. In Filip je držal besedo, ali so jo držala tudi dekleta, o tem molče viri. Pozno ponoči domov prišedši je potožil svoji dobri ženki: "Francka, liska je zamukala! Kaj se hoče, Bog je dal in Bog je vzel!" Ko je Filip drugo jutro meril svojo običajno pot proti Smrekovi dragi, so mu bile noge hudo težke, možniček pa precej lahek — pač posledice svetoivanske šagre v Ajdovščini! Oj, ti presneta gorjanska dekleta!

Sicer ni vino Kainradla nikoli "komandiralo," kakor je imel navado o sebi reči, ker je znal pijačo vselej tudi z jedačo prav dobro založiti. To je opetovano z dokazi izpričal. Nekoč je ob sladkem istrijancu pospravil nič manj kakor 24 kuhanih jajc in ob neki drugi priliki prav toliko surovih z lupino vred! Kakšne posledice sta rodili te svojevrst-

ni atrakciji, o tem ni izredni je-dec nikoli črnil besede. Gotovo da ne vzpodbudnih, saj ni sličnih stvari nikoli več ponavljal.

Dasi močan hrust, da se zlepa ni bal koga, je bil Kainradl včasih vedarle malo vražjeveren in noč ga je tu pa tam vznemirjala. Na Dolu, tam blizu, kjer stoji danes Repičev hotel "Albergo Augusta," je občinski kal, t. j. napajališče za živino. V tem kalu, ki se o njem pripoveduje, da so ga izdolbili jeleni, je utonil na zimo l. 1898 razvpiti divji lovec Joško Medvedovec. Neke temne noči, že v pozni uri strahov, jo je mahal mimo napajališča naš Filip, in ker je bil nekoliko "v rožcah," je nekam pretahtal nekaj od zadaj po nogah in lo. "Pa naj bo, kjer je muzika, tam smo tudi mi Gorjani. Liska je prodana, denarja ne manjka, toda kaj mi boste dale ve, če vas malo obrnem po brjarju?" "Vsaka en poljubček, gospod Kainradl," se je oglašila brhka Podkalarjeva Rezka. In Filip je držal besedo, ali so jo držala tudi dekleta, o tem molče viri. Pozno ponoči domov prišedši je potožil svoji dobri ženki: "Francka, liska je zamukala! Kaj se hoče, Bog je dal in Bog je vzel!" Ko je Filip drugo jutro meril svojo običajno pot proti Smrekovi dragi, so mu bile noge hudo težke, možniček pa precej lahek — pač posledice svetoivanske šagre v Ajdovščini! Oj, ti presneta gorjanska dekleta!

Sicer ni vino Kainradla nikoli "komandiralo," kakor je imel navado o sebi reči, ker je znal pijačo vselej tudi z jedačo prav dobro založiti. To je opetovano z dokazi izpričal. Nekoč je ob sladkem istrijancu pospravil nič manj kakor 24 kuhanih jajc in ob neki drugi priliki prav toliko surovih z lupino vred! Kakšne posledice sta rodili te svojevrst-

ni atrakciji, o tem ni izredni je-dec nikoli črnil besede. Gotovo da ne vzpodbudnih, saj ni sličnih stvari nikoli več ponavljal.

Dasi močan hrust, da se zlepa ni bal koga, je bil Kainradl včasih vedarle malo vražjeveren in noč ga je tu pa tam vznemirjala. Na Dolu, tam blizu, kjer stoji danes Repičev hotel "Albergo Augusta," je občinski kal, t. j. napajališče za živino. V tem kalu, ki se o njem pripoveduje, da so ga izdolbili jeleni, je utonil na zimo l. 1898 razvpiti divji lovec Joško Medvedovec. Neke temne noči, že v pozni uri strahov, jo je mahal mimo napajališča naš Filip, in ker je bil nekoliko "v rožcah," je nekam pretahtal nekaj od zadaj po nogah in lo. "Pa naj bo, kjer je muzika, tam smo tudi mi Gorjani. Liska je prodana, denarja ne manjka, toda kaj mi boste dale ve, če vas malo obrnem po brjarju?" "Vsaka en poljubček, gospod Kainradl," se je oglašila brhka Podkalarjeva Rezka. In Filip je držal besedo, ali so jo držala tudi dekleta, o tem molče viri. Pozno ponoči domov prišedši je potožil svoji dobri ženki: "Francka, liska je zamukala! Kaj se hoče, Bog je dal in Bog je vzel!" Ko je Filip drugo jutro meril svojo običajno pot proti Smrekovi dragi, so mu bile noge hudo težke, možniček pa precej lahek — pač posledice svetoivanske šagre v Ajdovščini! Oj, ti presneta gorjanska dekleta!

Sicer ni vino Kainradla nikoli "komandiralo," kakor je imel navado o sebi reči, ker je znal pijačo vselej tudi z jedačo prav dobro založiti. To je opetovano z dokazi izpričal. Nekoč je ob sladkem istrijancu pospravil nič manj kakor 24 kuhanih jajc in ob neki drugi priliki prav toliko surovih z lupino vred! Kakšne posledice sta rodili te svojevrst-

ni atrakciji, o tem ni izredni je-dec nikoli črnil besede. Gotovo da ne vzpodbudnih, saj ni sličnih stvari nikoli več ponavljal.

Dasi močan hrust, da se zlepa ni bal koga, je bil Kainradl včasih vedarle malo vražjeveren in noč ga je tu pa tam vznemirjala. Na Dolu, tam blizu, kjer stoji danes Repičev hotel "Albergo Augusta," je občinski kal, t. j. napajališče za živino. V tem kalu, ki se o njem pripoveduje, da so ga izdolbili jeleni, je utonil na zimo l. 1898 razvpiti divji lovec Joško Medvedovec. Neke temne noči, že v pozni uri strahov, jo je mahal mimo napajališča naš Filip, in ker je bil nekoliko "v rožcah," je nekam pretahtal nekaj od zadaj po nogah in lo. "Pa naj bo, kjer je muzika, tam smo tudi mi Gorjani. Liska je prodana, denarja ne manjka, toda kaj mi boste dale ve, če vas malo obrnem po brjarju?" "Vsaka en poljubček, gospod Kainradl," se je oglašila brhka Podkalarjeva Rezka. In Filip je držal besedo, ali so jo držala tudi dekleta, o tem molče viri. Pozno ponoči domov prišedši je potožil svoji dobri ženki: "Francka, liska je zamukala! Kaj se hoče, Bog je dal in Bog je vzel!" Ko je Filip drugo jutro meril svojo običajno pot proti Smrekovi dragi, so mu bile noge hudo težke, možniček pa precej lahek — pač posledice svetoivanske šagre v Ajdovščini! Oj, ti presneta gorjanska dekleta!

Sicer ni vino Kainradla nikoli "komandiralo," kakor je imel navado o sebi reči, ker je znal pijačo vselej tudi z jedačo prav dobro založiti. To je opetovano z dokazi izpričal. Nekoč je ob sladkem istrijancu pospravil nič manj kakor 24 kuhanih jajc in ob neki drugi priliki prav toliko surovih z lupino vred! Kakšne posledice sta rodili te svojevrst-

ni atrakciji, o tem ni izredni je-dec nikoli črnil besede. Gotovo da ne vzpodbudnih, saj ni sličnih stvari nikoli več ponavljal.

Dasi močan hrust, da se zlepa ni bal koga, je bil Kainradl včasih vedarle malo vražjeveren in noč ga je tu pa tam vznemirjala. Na Dolu, tam blizu, kjer stoji danes Repičev hotel "Albergo Augusta," je občinski kal, t. j. napajališče za živino. V tem kalu, ki se o njem pripoveduje, da so ga izdolbili jeleni, je utonil na zimo l. 1898 razvpiti divji lovec Joško Medvedovec. Neke temne noči, že v pozni uri strahov, jo je mahal mimo napajališča naš Filip, in ker je bil nekoliko "v rožcah," je nekam pretahtal nekaj od zadaj po nogah in lo. "Pa naj bo, kjer je muzika, tam smo tudi mi Gorjani. Liska je prodana, denarja ne manjka, toda kaj mi boste dale ve, če vas malo obrnem po brjarju?" "Vsaka en poljubček, gospod Kainradl," se je oglašila brhka Podkalarjeva Rezka. In Filip je držal besedo, ali so jo držala tudi dekleta, o tem molče viri. Pozno ponoči domov prišedši je potožil svoji dobri ženki: "Francka, liska je zamukala! Kaj se hoče, Bog je dal in Bog je vzel!" Ko je Filip drugo jutro meril svojo običajno pot proti Smrekovi dragi, so mu bile noge hudo težke, možniček pa precej lahek — pač posledice svetoivanske šagre v Ajdovščini! Oj, ti presneta gorjanska dekleta!

Sicer ni vino Kainradla nikoli "komandiralo," kakor je imel navado o sebi reči, ker je znal pijačo vselej tudi z jedačo prav dobro založiti. To je opetovano z dokazi izpričal. Nekoč je ob sladkem istrijancu pospravil nič manj kakor 24 kuhanih jajc in ob neki drugi priliki prav toliko surovih z lupino vred! Kakšne posledice sta rodili te svojevrst-

ni atrakciji, o tem ni izredni je-dec nikoli črnil besede. Gotovo da ne vzpodbudnih, saj ni sličnih stvari nikoli več ponavljal.

Dasi močan hrust, da se zlepa ni bal koga, je bil Kainradl včasih vedarle malo vražjeveren in noč ga je tu pa tam vznemirjala. Na Dolu, tam blizu, kjer stoji danes Repičev hotel "Albergo Augusta," je občinski kal, t. j. napajališče za živino. V tem kalu, ki se o njem pripoveduje, da so ga izdolbili jeleni, je utonil na zimo l. 1898 razvpiti divji lovec Joško Medvedovec. Neke temne noči, že v pozni uri strahov, jo je mahal mimo napajališča naš Filip, in ker je bil nekoliko "v rožcah," je nekam pretahtal nekaj od zadaj po nogah in lo. "Pa naj bo, kjer je muzika, tam smo tudi mi Gorjani. Liska je prodana, denarja ne manjka, toda kaj mi boste dale ve, če vas malo obrnem po brjarju?" "Vsaka en poljubček, gospod Kainradl," se je oglašila brhka Podkalarjeva Rezka. In Filip je držal besedo, ali so jo držala tudi dekleta, o tem molče viri. Pozno ponoči domov prišedši je potožil svoji dobri ženki: "Francka, liska je zamukala! Kaj se hoče, Bog je dal in Bog je vzel!" Ko je Filip drugo jutro meril svojo običajno pot proti Smrekovi dragi, so mu bile noge hudo težke, možniček pa precej lahek — pač posledice svetoivanske šagre v Ajdovščini! Oj, ti presneta gorjanska dekleta!

Sicer ni vino Kainradla nikoli "komandiralo," kakor je imel navado o sebi reči, ker je znal pijačo vselej tudi z jedačo prav dobro založiti. To je opetovano z dokazi izpričal. Nekoč je ob sladkem istrijancu pospravil nič manj kakor 24 kuhanih jajc in ob neki drugi priliki prav toliko surovih z lupino vred! Kakšne posledice sta rodili te svojevrst-

ni atrakciji, o tem ni izredni je-dec nikoli črnil besede. Gotovo da ne vzpodbudnih, saj ni sličnih stvari nikoli več ponavljal.

Dasi močan hrust, da se zlepa ni bal koga, je bil Kainradl včasih vedarle malo vražjeveren in noč ga je tu pa tam vznemirjala. Na Dolu, tam blizu, kjer stoji danes Repičev hotel "Albergo Augusta," je občinski kal, t. j. napajališče za živino. V tem kalu, ki se o njem pripoveduje, da so ga izdolbili jeleni, je utonil na zimo l. 1898 razvpiti divji lovec Joško Medvedovec. Neke temne noči, že v pozni uri strahov, jo je mahal mimo napajališča naš Filip, in ker je bil nekoliko "v rožcah," je nekam pretahtal nekaj od zadaj po nogah in lo. "Pa naj bo, kjer je muzika, tam smo tudi mi Gorjani. Liska je prodana, denarja ne manjka, toda kaj mi boste dale ve, če vas malo obrnem po brjarju?" "Vsaka en poljubček, gospod Kainradl," se je oglašila brhka Podkalarjeva Rezka. In Filip je držal besedo, ali so jo držala tudi dekleta, o tem molče viri. Pozno ponoči domov prišedši je potožil svoji dobri ženki: "Francka, liska je zamukala! Kaj se hoče, Bog je dal in Bog je vzel!" Ko je Filip drugo jutro meril svojo običajno pot proti Smrekovi dragi, so mu bile noge hudo težke, možniček pa precej lahek — pač posledice svetoivanske šagre v Ajdovščini! Oj, ti presneta gorjanska dekleta!

Sicer ni vino Kainradla nikoli "komandiralo," kakor je imel navado o sebi reči, ker je znal pijačo vselej tudi z jedačo prav dobro založiti. To je opetovano z dokazi izpričal. Nekoč je ob sladkem istrijancu pospravil nič manj kakor 24 kuhanih jajc in ob neki drugi priliki prav toliko surovih z lupino vred! Kakšne posledice sta rodili te svojevrst-

ni atrakciji, o tem ni izredni je-dec nikoli črnil besede. Gotovo da ne vzpodbudnih, saj ni sličnih stvari nikoli več ponavljal.

Dasi močan hrust, da se zlepa ni bal koga, je bil Kainradl včasih vedarle malo vražjeveren in noč ga je tu pa tam vznemirjala. Na Dolu, tam blizu, kjer stoji danes Repičev hotel "Albergo Augusta," je občinski kal, t. j. napajališče za živino. V tem kalu, ki se o njem pripoveduje, da so ga izdolbili jeleni, je utonil na zimo l. 1898 razvpiti divji lovec Joško Medvedovec. Neke temne noči, že v pozni uri strahov, jo je mahal mimo napajališča naš Filip, in ker je bil nekoliko "v rožcah," je nekam pretahtal nekaj od zadaj po nogah in lo. "Pa naj bo, kjer je muzika, tam smo tudi mi Gorjani. Liska je prodana, denarja ne manjka, toda kaj mi boste dale ve, če vas malo obrnem po brjarju?" "Vsaka en poljubček, gospod Kainradl," se je oglašila brhka Podkalarjeva Rezka. In Filip je držal besedo, ali so jo držala tudi dekleta, o tem molče viri. Pozno ponoči domov prišedši je potožil svoji dobri ženki: "Francka, liska je zamukala! Kaj se hoče, Bog je dal in Bog je vzel!" Ko je Filip drugo jutro meril svojo običajno pot proti Smrekovi dragi, so mu bile noge hudo težke, možniček pa precej lahek — pač posledice svetoivanske šagre v Ajdovščini! Oj, ti presneta gorjanska dekleta!

Sicer ni vino Kainradla nikoli "komandiralo," kakor je imel navado o sebi reči, ker je znal pijačo vselej tudi z jedačo prav dobro založiti. To je opetovano z dokazi izpričal. Nekoč je ob sladkem istrijancu pospravil nič manj kakor 24 kuhanih jajc in ob neki drugi priliki prav toliko surovih z lupino vred! Kakšne posledice sta rodili te svojevrst-

ni atrakciji, o tem ni izredni je-dec nikoli črnil besede. Gotovo da ne vzpodbudnih, saj ni sličnih stvari nikoli več ponavljal.

Dasi močan hrust, da se zlepa ni bal koga, je bil Kainradl včasih vedarle malo vražjeveren in noč ga je tu pa tam vznemirjala. Na Dolu, tam blizu, kjer stoji danes Repičev hotel "Albergo Augusta," je občinski kal, t. j. napajališče za živino. V tem kalu, ki se o njem pripoveduje, da so ga izdolbili jeleni, je utonil na zimo l. 1898 razvpiti divji lovec Joško Medvedovec. Neke temne noči, že v pozni uri strahov, jo je mahal mimo napajališča naš Filip, in ker je bil nekoliko "v rožcah," je nekam pretahtal nekaj od zadaj po nogah in lo. "Pa naj bo, kjer je muzika, tam smo tudi mi Gorjani. Liska je prodana, denarja ne manjka, toda kaj mi boste dale ve, če vas malo obrnem po brjarju?" "Vsaka en poljubček, gospod Kainradl," se je oglašila brhka Podkalarjeva Rezka. In Filip je držal besedo, ali so jo držala tudi dekleta, o tem molče viri. Pozno ponoči domov prišedši je potožil svoji dobri ženki: "Francka, liska je zamukala! Kaj se hoče, Bog je dal in Bog je vzel!" Ko je Filip drugo jutro meril svojo običajno pot proti Smrekovi dragi, so mu bile noge hudo težke, možniček pa precej lahek — pač posledice svetoivanske šagre v Ajdovščini! Oj, ti presneta gorjanska dekleta!

Sicer ni vino Kainradla nikoli "komandiralo," kakor je imel navado o sebi reči, ker je znal pijačo vselej tudi z jedačo prav dobro založiti. To je opetovano z dokazi izpričal. Nekoč je ob sladkem istrijancu pospravil nič manj kakor 24 kuhanih jajc in ob neki drugi priliki prav toliko surovih z lupino vred! Kakšne posledice sta rodili te svojevrst-

ni atrakciji, o tem ni izredni je-dec nikoli črnil besede. Gotovo da ne vzpodbudnih, saj ni sličnih stvari nikoli več ponavljal.

Dasi močan hrust, da se zlepa ni bal koga, je bil Kainradl včasih vedarle malo vražjeveren in noč ga je tu pa tam vznemirjala. Na Dolu, tam blizu, kjer stoji danes Repičev hotel "Albergo Augusta," je občinski kal, t. j. napajališče za živino. V tem kalu, ki se o njem pripoveduje, da so ga izdolbili jeleni, je utonil na zimo l. 1898 razvpiti divji lovec Joško Medvedovec. Neke temne noči, že v pozni uri strahov, jo je mahal mimo napajališča naš Filip, in ker je bil nekoliko "v rožcah," je nekam pretahtal nekaj od zadaj po nogah in lo. "Pa naj bo, kjer je muzika, tam smo tudi mi Gorjani. Liska je prodana, denarja ne manjka, toda kaj mi boste dale ve, če vas malo obrnem po brjarju?" "Vsaka en poljubček, gospod Kainradl," se je oglašila brhka Podkalarjeva Rezka. In Filip je držal besedo, ali so jo držala tudi dekleta, o tem molče viri. Pozno ponoči domov prišedši je potožil svoji dobri ženki: "Francka, liska je zamukala! Kaj se hoče, Bog je dal in Bog je vzel!" Ko je Filip drugo jutro meril svojo običajno pot proti Smrekovi dragi, so mu bile noge hudo težke, možniček pa precej lahek — pač posledice svetoivanske šagre v Ajdovščini! Oj, ti presneta gorjanska dekleta!

Sicer ni vino Kainradla nikoli "komandiralo," kakor je imel navado o sebi reči, ker je znal pijačo vselej tudi z jedačo prav dobro založiti. To je opetovano z dokazi izpričal. Nekoč je ob sladkem istrijancu pospravil nič manj kakor 24 kuhanih jajc in ob neki drugi priliki prav toliko surovih z lupino vred! Kakšne posledice sta rodili te svojevrst-

ni atrakciji, o tem ni izredni je-dec nikoli črnil besede. Gotovo da ne vzpodbudnih, saj ni sličnih stvari nikoli več ponavljal.

HELENA HALUSCHKA:

Sin dveh očetov

Pod mostom je z rdečastim sojem medlo brlela svetilka. V njeni luči so čepeli na kupu kamenja napolnjeni s pepelom. Fant je sedel k njim in se zagledal v plivajočo umazano vodo. Zdal pa zdaj so se oglašile iz mrčne nega molka pretirane besede, ki niso nikomur veljale in ki nanje ni nihče odgovarjal.

Sedela je tam tudi ženska, s hrptom obrnjena proti vodi. Sklanjala se je nad nečim, ki je bilo zavito v ogrinjalo. Iz tega ničesar podobnega sveznja je prihajalo drobno ječanje. Na podmostni kol se je naslanjal mlad mož z visoko dvignjenimi rameni in rokami v žepih. Zeblo ga je. Skozi preslegast suknič se mu je svetila naga koža. Ob njem je dremal možak in se opiral z brado ob koleno, zdelo se je, da mu vsak dihlahaj lahko razžene prsi. S hrptom ob hrbtu je sedel tam mlad par, vase zatopljen, brez besed in misli. Čez te žalostne postave pa so se plazile zelenkaste sence prvega svita.

Z zvonikov povsod naokrog so ure klicale jutro. Ljudje pod mostom so z odrešenja lačnimi očmi buljili v vodo.

Wilde je grabil za kamenjem pod seboj, prepričati se je hotel, da doživlja ta pekel le v sanjah.

Ženska s sveznjem na roki se mu je približala. Zobje so ji šklepetali.

"Prosim," je rekla, "lepo prosim..."

Cesa prosi, sama ni vedela. Fantu se je zdelo, da prosi

V BLAG SPOMIN
OB PRVI OBLETNICI, ODKAR JE PRERANO UMRLA NAŠA LJUBLJENA IN NIKDAR POZABLJENA MATI, HČERKA IN SESTRA.

Josephine Vadnal
POROČ. WOLF

Premnila je 6. junija, 1939.

Okrog našega doma
že rožice cveto
in pičke veselo žvrgole in pojo...
Ti, ljubljena Josephina, pa v grobu spiš...
Se nikdar ne prebudiš —

Troje hčerke enkrat dorasle
bodo,
a tebe, draga mamica, poznale
ne bodo.
Vse gorje in vse solze
Tebe z groba ne zbude.

žalujoči ostali

LAVERNE in ROSEMARY,
hčerke;
STARŠI, dva brata, dve sestri
in dva nečaka.

Cleveland, O., 6. jun. 1940.

življenja. Stikal si je po žepih, toda saj ni bil nič vzel s seboj. Pogled te žene pa mu je odpiral srce na stežaj.

Tedaj mu je šinilo v glavo: Gospodična Werther! Ta bo pomagala!

Vstal je in prijel žensko za roko.

"Pojdite h gospodični Werther. Pozdravite jo v mojem imenu. Volbenk mi je ime. Bo že vedela. Toda pojdite takoj, pojdite!" Povedal ji je ulico in številko.

Ženska je opotekaje se odšla. Ko je bila že davno izginila med hišami, je nehalo deževati.

Tedaj so se podmostarji dvignili, odšli na vse smeri in se vrnili v življenje kakor kaznjenci. Tudi Volbenk se je dvignil. Od trpljenja ometenemu se je zdela njegova srčna bolečina tako velika, da bi lahko napolnila ves svet. Hodil je in hodil, dokler ni imel mesta za seboj, in končno onemogel sedel kraj ceste.

Samo ena misel je še ostala v njem: "Torej tako je življenje, laž in beda, beda in laž!"

Otroci so hodili mimo, šli so v šolo. Potem delavci s čemerinimi obrabi in kmetje, hiteč s svojimi pridelki na trg. Nihče se ni smehljaj, nihče na vsem božjem svetu.

"Čemu vse to, o Bog, čemu?" Volbenk se je spomnil na svojo šolsko nalogo: "Ni Boga!"

O, da bi vendar bil, da bi neke vendar mogel najti mir, da bi vendar v nečem nespremenljivem našel zavetje.

Fant je krenil naprej. Moralo je iti že na poldne, ko je dospel v mestece ob obrežju Donave. Ko je zagledal stari zvonik, mu je začelo srce mirneje utripati. Prevzel ga je prijeten občutek, da je na cilju, da je doma. Led, ki se ga je oklenil čez noč, je raztaljala prečudna toplota, ki je plala v njem.

Tu je njegov rojstni kraj, rodno mestece, kjer je preživel svoja prva otroška leta, tu je bil stari trg s slemenimi hiš, podobnimi meniškim kapucam, in tu je bila hiša, tista bela hiša njegovih otroških let s temnimi lesenim opažem in zelenimi polnicami. In vsenaokoli je še cvetel vrt in stara drevesa so zibala svoje krone in bila prav gotovo vesela, da je prišel. Tu je stala stara hiša, kjer je bil z okna gledal, kako gre življenje mimo kakor bajno lepa pravljica.

Volbenk je stopil na vrt. Priklenjen pes je zalajal vanj.

"Kaj bi radi?"

Fant je pogledal kvišku, kakor bi ne razumel, kaj ženska sprašuje.

"Nič, hiša..."

Ni mogel pojasniti, česar si niti sam in jasno predstavljal. Vedel je samo, da ga vlažna zemlja pod nogami priklepa nase, kakor da je pognal vanjo korenine. Tu je hotel ostati in pognati v ta svet zares korenine kakor njegov stari prijatelj oreh poleg njega.

Ni zmogel nobene besede.

"Kaj bi vendar radi?" je vprašala ženska nepočakano.

Otr si je potno čelo.

"Nič, sedel bi rad."

Ženska je motrila njegovo pomečkano in zamazano obleko.

"Zgubite se!" in je odpenjala psa. Fant se ni ganil, z mrličnimi očmi je strmlel vanjo. Zbala se je in segla v žep.

"Tu imate, a pojdite od tod!"

Blodno je pogledal denar, ga spustil na tla in ko je doumel,

da ga ima za berača, je odšel.

Tako je tudi tega konec...

Kam zdaj? Za njim, prav daleč na obzorju, je bil Dunaj. Sel bo še tako daleč, da ga ne bo več videl...

A nekaj je oviralo njegov korak, kar nič več ni mogel naprej, volja je popuščala. Razdraženi živci so se umirili, pritisk je popustil in zjasnilo se je v njem. Postal je in bil ves truden. Sila, ki ga je bila gnala naprej, je odpovedala, ni več vedel, kaj je bil hotel.

Tedaj mu je šinilo v glavo: Gospodična Werther! Ta bo pomagala!

Vstal je in prijel žensko za roko.

"Pojdite h gospodični Werther. Pozdravite jo v mojem imenu. Volbenk mi je ime. Bo že vedela. Toda pojdite takoj, pojdite!" Povedal ji je ulico in številko.

Ženska je opotekaje se odšla. Ko je bila že davno izginila med hišami, je nehalo deževati.

Tedaj so se podmostarji dvignili, odšli na vse smeri in se vrnili v življenje kakor kaznjenci. Tudi Volbenk se je dvignil. Od trpljenja ometenemu se je zdela njegova srčna bolečina tako velika, da bi lahko napolnila ves svet. Hodil je in hodil, dokler ni imel mesta za seboj, in končno onemogel sedel kraj ceste.

Samo ena misel je še ostala v njem: "Torej tako je življenje, laž in beda, beda in laž!"

Otroci so hodili mimo, šli so v šolo. Potem delavci s čemerinimi obrabi in kmetje, hiteč s svojimi pridelki na trg. Nihče se ni smehljaj, nihče na vsem božjem svetu.

"Čemu vse to, o Bog, čemu?" Volbenk se je spomnil na svojo šolsko nalogo: "Ni Boga!"

O, da bi vendar bil, da bi neke vendar mogel najti mir, da bi vendar v nečem nespremenljivem našel zavetje.

Fant je krenil naprej. Moralo je iti že na poldne, ko je dospel v mestece ob obrežju Donave. Ko je zagledal stari zvonik, mu je začelo srce mirneje utripati. Prevzel ga je prijeten občutek, da je na cilju, da je doma. Led, ki se ga je oklenil čez noč, je raztaljala prečudna toplota, ki je plala v njem.

Tu je njegov rojstni kraj, rodno mestece, kjer je preživel svoja prva otroška leta, tu je bil stari trg s slemenimi hiš, podobnimi meniškim kapucam, in tu je bila hiša, tista bela hiša njegovih otroških let s temnimi lesenim opažem in zelenimi polnicami. In vsenaokoli je še cvetel vrt in stara drevesa so zibala svoje krone in bila prav gotovo vesela, da je prišel. Tu je stala stara hiša, kjer je bil z okna gledal, kako gre življenje mimo kakor bajno lepa pravljica.

Volbenk je stopil na vrt. Priklenjen pes je zalajal vanj.

"Kaj bi radi?"

Fant je pogledal kvišku, kakor bi ne razumel, kaj ženska sprašuje.

"Nič, hiša..."

Ni mogel pojasniti, česar si niti sam in jasno predstavljal. Vedel je samo, da ga vlažna zemlja pod nogami priklepa nase, kakor da je pognal vanjo korenine. Tu je hotel ostati in pognati v ta svet zares korenine kakor njegov stari prijatelj oreh poleg njega.

Ni zmogel nobene besede.

"Kaj bi vendar radi?" je vprašala ženska nepočakano.

Otr si je potno čelo.

"Nič, sedel bi rad."

Ženska je motrila njegovo pomečkano in zamazano obleko.

"Zgubite se!" in je odpenjala psa. Fant se ni ganil, z mrličnimi očmi je strmlel vanjo. Zbala se je in segla v žep.

"Tu imate, a pojdite od tod!"

Blodno je pogledal denar, ga spustil na tla in ko je doumel,

bo više in više, nad kupolami in križi migota rahel zlati prah. Nad cerkvenimi križi!

Za vrati teh cerkva je mir, hrup ceste tam ne ropoče več. Ne vidiš več režečega se obraza ulice in stokrat prekleto življenje se za temi vrati upokoji in v tišem usmevu preljeje v blaženo pričakovanje smrti.

Volbenk je rahlo odtrnil vrata in stopil v kraljestvo žametno mehkega somračja in govorečega molka.

Večna luč gori kakor takrat. In kakor takrat joka Zveličar, sklonjen nad človeštvo.

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

Volbenk je stopil čisto blizu in se zazrl vojak v obraz. Zdi se mu, da se je spremenil...

V silni srčni stiski ga je glasno poklical z besedami pozabljenih molitve:

"Oče, ki si v nebesih!"

Vsa cerkev je vzplamtela, tiho so luči zaplesale okoli njega, zdelo se mu je, da mu Zveličar ponuja roko. Potem pa ga je zagrnila črna tema in blažena pozaba.

Ko se je po dolgih dneh Volbenk spet zavedel, je uzrl drobno, blede lice, ki se je pripogibal nadenj. Poskusil se je dvigniti, mehka roka ga je potisnila nazaj.

"Lezi, fant, lezi!"

Gladila ga je po glavi. Te roke so bile tako nežne, tako dehteče, tako sveže, kakor morejo biti samo cveti ali materine roke.

Dalje prihodnjic

Imenik raznih društev

S. K. P. DRUŠTVO "LIRA"

Predsednik Frank Kuret, podpredsednik Peter Srovnar, tajnik Daniel Postolnik, 6926 Hecker Ave., blaginjak Joseph Marinko, 1234 E. 74th St. Nadzorni odbor: Stanley Bizjak, Agnes Klemencic in Frances Brancel. Zastopnika za Druž. Društva Sv. Vida: Frank Kuret in Agnes Klemencic. Kolektor za podporne članke: George Kvaternik. Društvo ima pevsko vaje vsaki torek in zboruje vsaki torek po drugi nedelji v mesecu v stari šoli sv. Vida.

DRUŠTVO SV. ANTONA PADOV. ST. 138, C. K. of OHIO

Predsednik Jos. Meglich, podpredsednik John Hrovat st., finančni tajnik John Hrovat ml., 6711 Edna Ave., zapisnikar in tajnik bolniškega oddelka Jos. Hrovat, 6731 Edna Ave., blaginjak Frank Turek. Nadzorniki: Geo. Turek, Jos. Kostanješek, Jos. Pakj. Vratar Anton Gregorac. Društvo zboruje vsak tretji ponedeljek v mesecu ob 7:30 zvečer v dvorani stare šole sv. Vida.

SKUPNA DRUŠTVA FARE SV. VIDA

Predsednik Louis Erste, 6205 Whittier Ave., podpredsednik Mike Klemencic, tajnica Mary Ottonic, 1110 E. 66th St.; zapisnikarica Julia Brezovar, blaginjakarica Margaret Tomazin; nadzorniki: Anthony J. Fortuna, Lawrence Bandi, Louis Krajc. Seje se vršijo vsako četrto sredo v mesecu v dvorani stare šole sv. Vida.

Društva, ki želijo sodelovati, naj izvolijo 2 ali 3 ali več zastopnikov in jih pošljejo na sejo, kjer bodo z veseljem sprejeti. Vse zastopnike in zastopnice se pa vnaprej prosim, da se redno udeležujejo sej in sporočajo o njih delovanju na društvenih sejah.

DRUŠTVO SV. VIDA, ST. 25 KSKJ.

Predsednik Anton Strniša, Sr., podpredsednik Joseph Gornik, tajnik Anthony J. Fortuna, 1093 E. 64th St.; blaginjak Louis Krajc; za pregledovanje novega članstva vsi slovenski zdravniki.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1. pop. Mesečni assessment se začne pobirati 12:30, na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu. V društvo se sprejemajo novi člani in članice od 16. do 60. leta in se jim nudi pet vrst zavarovalnine od \$250.00 do \$5000.00. Bolniška podpora znaša \$7.00 ali \$14.00 na teden. V društvo se sprejemajo tudi otroci od rojstva do 16. leta. V slučaju boleznih se naj bolnik javi pri tajniku, da dobi zdravniški list in kar to in ravna naj se po pravilih Jednote.

DRUŠTVO CARNIOLA TENT, ST. 1288, THE MACCABEES

Predsednik Joseph Babnik, podpredsednik Joseph Susnik, tajnik Ivan Tavcar, blaginjak in zapisnikar Ivan Babnik. Nadzorniki: Anton Zupan, Frankie Drobnic, Louis Pakj; bolniški odbor: Math Kern, Frank Znidarsič, Vinko Klemencic; zdravnik dr. Kern. Društveni urad v starem poslopu SND začet. Seje vsako četrto nedeljo v mesecu v novem poslopu SND, dvorani st. 1.

SAMOSTOJNO DRUŠTVO LOŽKA DOLINA

Predsednik Frank Baraga, 1180 Addison Rd.; podpredsednik John Kračevac, tajnik Frank Bavec, 1097 E. 66th St.; blaginjak John J. Leskovec, 13718 Darley Ave. Nadzorni odbor: John Znidarsič, John Mlakar in John Loker. Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu v S. N. Domu, soba kt. 4, stare poslopje. Društvo sprejema nove članke od 16. do 45. leta s prosto pristopno in zdravniško preiskavo. Društvo plačuje \$200 smrtnine, in \$7.00 na teden bolniške podpore. Assessment je 1.00 mesečno. Za sprejem ali pregled novih članov so vsi slovenski zdravniki. Za nadaljnje informacije obrnite na društvene zastopnike.

svito plačuje \$200 smrtnine, in \$7.00 na teden bolniške podpore. Assessment je 1.00 mesečno. Za sprejem ali pregled novih članov so vsi slovenski zdravniki. Za nadaljnje informacije obrnite na društvene zastopnike.

SLOVENSKO ŽENSKO PODPORNO DRUŠTVO SRCA MARIE (stara)

Predsednica Julia Brezovar, podpredsednica Mary Grdina, prva tajnica Frances Novak, 6326 Carl Ave., telefon EN 0729; blaginjakarica Catherine Perme, finančna tajnica Mary Bradac, odbornice: Mary Skulj, Anna Erbežnik, nadzornice: Louise Pils, Genovefa Zupan, Jennie Brodnik; redateljica Frances Kasunic, bolniška nadzornica Louise Pils, zastopnice za skupna društva fare sv. Vida: Mary Frisov, Mary Tekavec; za klub društva SND in konferenco SND Mary Stanonik; društveni zdravniki: dr. Se-

DR. PRESV. SRCA JEZUCOVEGA

Prodsednik John Levstik, 646 East 115th St., podpredsednik Anton Hlapše, 1089 E. 72nd St.; tajnik Albert Novak, 7610 Lockyear Ave., blaginjak Andrej Tekavec, 1023 E. 72nd Pl., zapisnikar Matija Oblak, 1235 E. 60th St. Nadzorniki: Frank A. Turek, Frank Petkovšek in Steve P. Pina. Vratar Matevž Debevc. Društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v S. N. Domu ob 1. uri popoldne. Članice se sprejemajo v društvo od 40. leta.

Se vedno čaka svojih žrtv. — Nemška bomba, katero so vrgli nazijski napadalci v mesto Namur v Belgiji ni eksplodirala in leži med razvalinami, katere so povzročile njene tovarnišice, ki so bile z njo vred vržene na omenjeno mesto.

Famozni karton s šestimi steklenicami Coca-Cola gre v milijone domov. Ker vsak član družine uživa slasten okus in okrepičilo ledeno mrzle Coca-Cola. Vaš trgovec ima karton s šestimi steklenicami.

CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY
Prospect 0333

ODPRTIJA NOVE GOSTILNE

MATT in ANA KUČER
481 E. 152nd St.

naznanjata prijateljem in znancem, da bosta odprla nove gostilniške prostore v soboto 8. junija. Ob tej priliki bosta postregla svojim gostom s pohanimi piščanci, hladnim pivom, izvrstnim vinom in žganjem. Goste bo pa kratkočasila domačagodba. Prej sta se nahajala na 3804 St. Clair Ave.